

Rius, conca i territori

Descobreix el riu
Recursos per treballar
els rius des de casa

El Besòs i la Tordera són dos rius mediterranis. Tenen una longitud no gaire gran i les seves conques recullen aigua de pluja de muntanyes de les serralades Litoral i Prelitoral, com ara el Montnegre, el Montseny, els cingles de Bertí o Sant Llorenç.

Són rius de poc cabal, que augmenta de forma sobtada si plou molt. Quan baixa molta aigua per un riu sovint parlem de riudes, però en el cas del Besòs i la Tordera parlem de besosades i torderades.

Cabal és la quantitat d'aigua que porta un riu en un determinat moment.

La conca és el territori que recull tota l'aigua de pluja que va a parar a un mateix riu.

• I tu, a quina conca vius? Tens algun amic, amiga o familiar que visqui a una conca diferent? A quina?

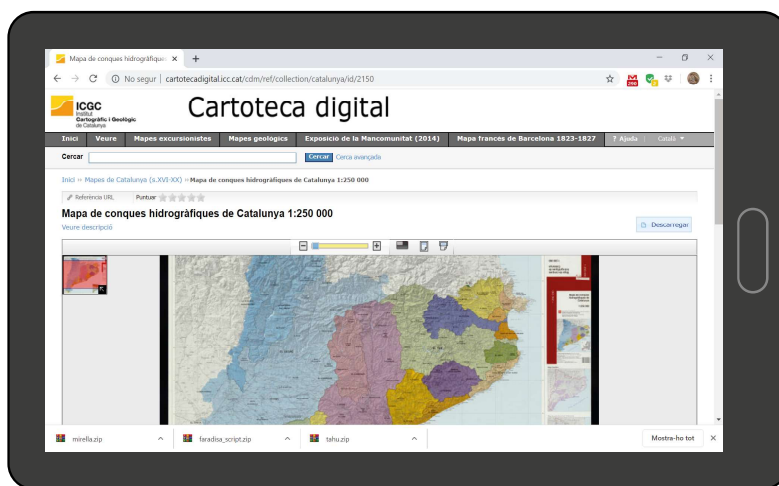
• Sabries dir què tenen en comú la conca d'un riu amb l'estri de la foto? Com es diu? Si no saps quina relació tenen, demana a casa per què serveix i segur que sabràs la resposta...

Segueix aquest enllaç i podràs veure un mapa de totes les conques de Catalunya:

<http://cartotecadigital.icc.cat/cdm/ref/collection/catalunya/id/2150>

Després, amplia el mapa i observa'l amb atenció. Busca la conca del Besòs i la conca de la Tordera. Un cop les trobis, fixa't en quins són els principals rius de les dues conques.

• *En el mapa de la primera pregunta, identifica els rius **a**, **b**, **c**, **d**, **e** de la conca del Besòs i els rius **f**, **g**, **h** de la conca de la Tordera.*

Si cliques l'enllaç següent veuràs un vídeo molt curt titulat "La bellesa de les conques". Té unes imatges sorprenents: mapes del món on únicament s'han marcat els rius. És espectacular!

<https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/espai-internet/la-bellesa-de-les-conques-hidrografiques/video/5654196/>

• *De quin color s'han pintat les conques del riu Besòs i de la Tordera? Per trobar-les has d'aturar el vídeo al minut 1:07.*

Investigant la conca

Els paisatges que hi ha al voltant dels rius són molt variats. Hi trobem gorgs, salts d'aigua, trams d'aigües lentes o ràpides, meandres i deltes.

Et desafiem a descobrir quin paratge hem dibuixat en aquestes dues il·lustracions. L'indret de l'esquerra és a la conca del Besòs. El de la dreta a la conca de la Tordera.

Un gorg és una excavació plena d'aigua que es troba sovint sota un salt d'aigua.

Un meandre és una corba que fa el traçat d'un riu.

• Quin nom té aquest gorg?

Pistes:

- (1) És a un riu que passa per Caldes de Montbui.
- (2) El gorg té nom de noi.
- (3) Aquest nom de noi comença per la lletra E.

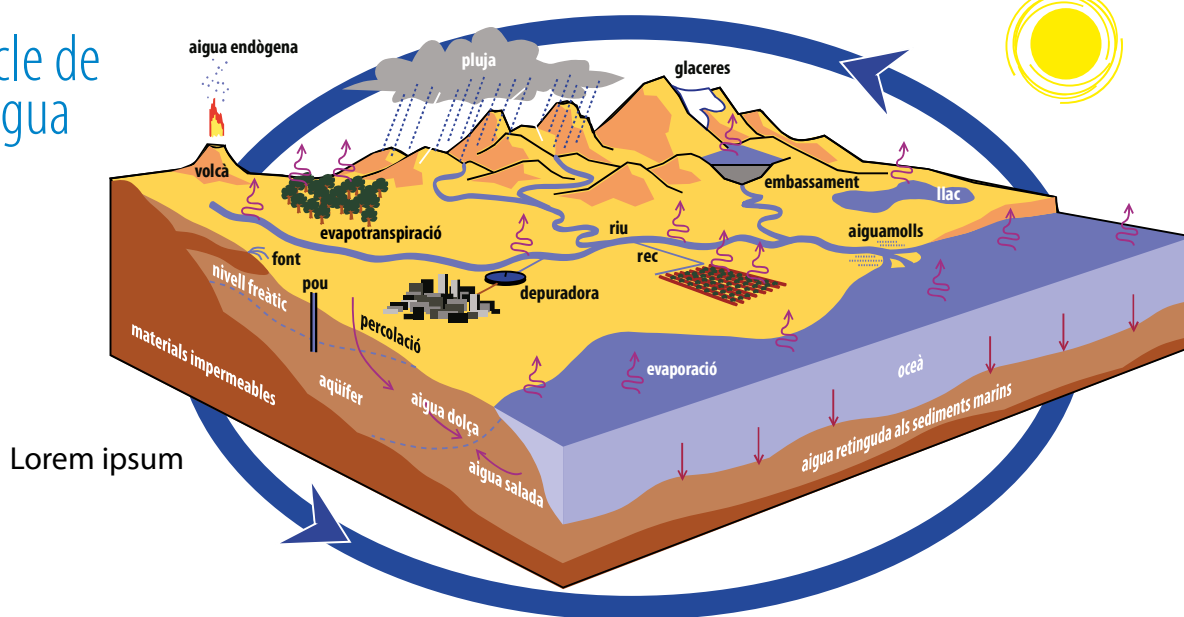

• Quin nom té aquest pont?

Pistes:

- (1) És a un riu que passa per Arbúcies.
- (2) Al costat del pont hi ha una construcció on es molia gra per obtenir farina.
- (3) Al nom del pont hi surt l'èstri que fa servir el capità Haddock per fumar.

el cicle de l'aigua

A l'escola segurament ja has treballat el cicle de l'aigua. Durant aquest cicle, l'aigua que descarreguen els núvols és capturada del sòl per les arrels de les plantes. Aquesta aigua tornarà a l'atmosfera pels estomes de les fulles a través d'un fenomen conegut com evapotranspiració.

Reprodueix l'experiment que descriu aquest vídeo i estaràs reproduint la captura d'aigua a través de les arrels i la seva sortida per les fulles. Per fer-lo, demana ajuda a la mare o al pare.

<https://youtu.be/4A-SJ-7QM2w>

(Ep, el vídeo està en portuguès, però és una llengua romànica com el català i s'entén fàcilment.)

Si no tens colorant alimentari per fer l'experiment pots fer servir alguna infusió com el te negre. El trosset de planta el pots aconseguir d'un test del balcó o del jardí si en tens. També pots fer servir una branqueta d'api.

Grava un vídeo explicant com has fet l'experiment i quina etapa del cicle de l'aigua representa. I sobretot, surt tu explicant-lo!

L'evapotranspiració és la pèrdua d'aigua que té lloc a través de les plantes.

Els estomes són petits forats de la superfície de les fulles.